

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

R. L. Stevenson – Режим доступу до ресурсу: <http://www.freeclassicebooks.com/Robert%20Louis%20Stevenson/In%20the%20South%20Seas.pdf>.

3. Stevenson R. L. Master of Ballantrae [Електронний ресурс] / Stevenson – Режим доступу до ресурсу: <http://shakesp.narod.ru/text/864-6.html>.

МЕХАНІЗМИ СТВОРЕННЯ ОБРАЗНОСТІ У СТРУКТУРІ АНГЛОМОВНИХ ПАРЕМІЙ

Никоненко К. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики, пареміологія як наука про прислів'я виступає перспективою наукового пошуку. Питаннями вивчення природи прислів'їв займалися М. Ф. Алефіренко, Н. Н. Амосова, Ф. С. Бацевич, В. В. Виноградова, В. Х. Колінз.

Об'єктом дослідження постають прислів'я, а предметом – специфіка утворення засобів образності ендозони прислів'їв. Актуальність дослідження визначається необхідністю з'ясування специфіки художнього моделювання, яка притаманна англомовному пареміологічному корпусу, а тому важливим є дослідження засобів, що формують образність.

Прислів'я – влучний образний вислів, часто ритмічний, який віддзеркалює суть якого-небудь процесу, явища, має дидактичний зміст. Крім того, об'єкт дослідження позначений ущільненістю, образністю, високим антропоцентризмом, предикативністю суджень, побутовою топікальністю та розмовним стилем.

Образність прислів'їв досягається стилістичними засобами. Під стилістичним засобом розуміється спрямоване і свідоме посилення якої-небудь типової структури або семантичної риси мовної одиниці (нейтральної чи експресивної), яке досягло узагальнення і типізації і стало таким чином образом породжуючої моделі [1, 37].

Образотворчими засобами мови називають усі види образного вживання слів, словосполучень та фонем, об'єднуючи усі види переносних найменувань загальним терміном "тропи". Їх суть полягає у зіставленні поняття, яке представлене у традиційному

вживанні лексичної одиниці, з поняттям, яке передається цією ж одиницею у художній мові при виконанні спеціальної стилістичної функції. Найвживанішими тропами, які зустрічаються у прислів'ях є метафора, метонімія, порівняння, епітети.

Метафора – художній засіб, що полягає в переносному вживанні слова або виразу на основі аналогії, схожості [2,121].

• *Nightingales will not sing in a cage.* / *Золота клітка для пташки неволя.* У структурі цього прислів'я зустрічається не одна метафора. Перша метафора “*cage*”, яка ототожнюється з неволею. Друга метафора – “*nightingale*”, яка означає людину. Взагалі вживання двох метафор в одному вислові одночасно робить його комплексно метафоричним.

Метонімія, на відміну від метафори, троп, який базується на асоціації за суміжністю, тобто замість назви одного предмета вживається назва іншого.

• *A honey tongue, a heart of gall* / *На язичі медок, на думці льодок.* У прислів'ї слово “*tongue*” вживається у метонімічному значенні, позначаючи зв'язок процесу говоріння з його результатом. Язик пов'язується зі словами, які ми висловлюємо і необережно висловлене слово може образити людину, аби зашкодити їй.

Порівняння (simile) – це такі тропи, в яких пояснення одного предмета чи явища подається за допомогою іншого, подібного чи співставного до нього [2,198]. У прислів'ї «*Do in Rome, as Romans do*» співставляється місто Рим із римлянами. За допомогою порівняння (simile) не лише фіксуються елементи картини світу, а й репрезентується зміст.

Вживаним тропом у прислів'ях є епітети. **Епітет** – образне означення, влучна характеристика особи, предмета або явища, яка підкреслює її суттєву ознаку, дає емоційну оцінку [2,67].

• *A fair face may hide a foul heart* / *Янгольський голосок, та чортова думка.* Епітетами у цьому прислів'ї є: “*fairface*”, “*foulheart*”. Ці епітети з більшою емоційністю висловлюють відношення народу до нещирої людини. Завдяки епітетам прислів'я фокусують увагу на тому, що не завжди гарне обличчя або голос притаманні щирій людині.

Таким чином, у ході дослідження було з'ясовано, що саме образно-емоційне відбиття навколишнього середовища знаходить свою реалізацію у прислів'ях.

1. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 240 с.
2. Краткий словарь когнитивных терминов / Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Г. Лузина. – М. : Филол. ф-т МГУ им. М. В. Ломоносова, 1997. – 245 с.

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ ЗАГАДКИ

Плахоніна Г. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, професор Кобякова І. К.

У даний час в лінгвістиці досі семантичні особливості англійської народної загадки є предметом теоретичних досліджень. На думку, більшості філологів, тенденції розвитку англійських народних загадок є безмежними.

Англійська народна загадка являє собою невеликий фольклорний твір у вигляді іноказання. В основі якого лежить хитромудре питання, на яке треба знайти відповідь – відгадку. Англійські народні загадки так само специфічні, як і англійський гумор.

І. П. Березовський зазначає, що загадка функціонує як засіб розвитку спостережливості, винахідливості, впізнавання розумових здібностей людини [1, 5].

Розуміння семантичної структури загадок сприяє ефективному відгадуванню. За формою загадки – комунікативні одиниці, за значенням – вони омовлюють сему питальності, за прагматикою – це творчий пошук імплікованої в первинному блоці інформації [2, 43].

Англійські загадки містять в собі безмірну національну властивість, без усвідомлення якої неможливе розпізнавання здобутків інших культур.

Класифікації англійських народних загадок здебільшого побудовані на основі тематичного принципу. Можна виокремити такі